

Protocol

Leerlingenvervoer en Veiligheid

basisschool de Bolster

De Bolster
ontwikkelingsgericht basisonderwijs

Gilze

september 2023

Inleiding

Basisschool de Bolster verklaart het voorliggende protocol van toepassing op het door de school georganiseerde groepsvervoer van leerlingen van en naar school en naar andere bestemmingen in het kader van schoolactiviteiten, zoals die van schoolreis, excursies, klassenuitjes etc. Hieronder wordt uitdrukkelijk niet verstaan het vervoer van de eigen kinderen door de ouders van en naar school.

Met dit protocol wordt beoogd voorschriften te geven aan het personeel, ouders / verzorgers c.q. vrijwilligers en andere partijen die het leerlingenvervoer verzorgen, met als doel daarmee de (verkeers)veiligheid van leerlingen zoveel mogelijk te waarborgen.

Wettelijke regels die van toepassing zijn op leerlingenvervoer, zoals omschreven in de weg- en verkeerswet, de Wet Personenvervoer en de Regeling Zitplaatsverdeling Bussen en Auto's (ingegaan op 1 september 2002) en de nieuwe Nederlandse regels voor veilig vervoer van kinderen in de auto per 1 maart 2006) vinden hun weerslag in dit protocol.

De directie draagt er zorg voor dat dit protocol ter inzage is op de website van onze school. Ouders die zich op verzoek van leerkrachten opgeven om mee te rijden tijdens georganiseerd groepsvervoer, geven daarmee aan kennis te hebben genomen van het *'protocol leerlingenvervoer en veiligheid'* op KBS de Bolster te Gilze en zich te conformeren aan de inhoud van dit protocol.

Directie KBS de Bolster, Gilze

Inleiding	2
1. Definities	4
2. Algemeen	4
3. Voorschriften per vervoermiddel	4
3.1.1 Per auto	4
3.1.2 Verkeersregels	4
3.1.3 Route	4
3.1.4 Aantal te vervoeren personen	5
3.1.5 Plaats van de te vervoeren leerlingen	5
Uitzondering vervoer in eigen auto	5
Uitzondering vervoer in andere auto; anders dan de eigen (pleeg)ouder	5
3.1.6 Autogordels	5
3.1.7 Kinderslot	6
3.1.8 In- en uitstappen	6
3.1.9 Verzekering	6
3.1.10 Rijbewijs	6
3.1.11 Begeleiding van kinderen	6
3.2.1 Per touringcar	7
3.2.2 Per openbaar vervoer	7
3.2.3 Per fiets	8
3.2.4 Te voet op excursie	9
4 Verzekering	9
5. Naleving van dit protocol	9
Bijlage 1	11
Verzekeringen	11
Schoolverzekering	11
Collectieve ongevallenverzekering	11
Bijlage 2	12
Brief aan ouders	12

1. Definities

In dit protocol wordt verstaan onder:

- a. Leerlingenvervoer: het door de school georganiseerd groepsvervoer van leerlingen, bijvoorbeeld in het kader van schoolreis, excursies, theater- en concertbezoeken etc. Hieronder wordt uitdrukkelijk niet verstaan het vervoer van de eigen kinderen door de ouders van en naar school.
- b. Verzekering voor rijdende ouders:
Een geldige WA verzekering en een inzittendenverzekering.

2. Algemeen

- a. De coördinator: met de coördinator wordt bedoeld de directeur van KBS de Bolster.
- a.1. De coördinator draagt zorg voor het bekendmaken van dit protocol aan de betrokken partijen.
- a.2. De coördinator ziet er op toe dat de uitvoering van onderstaande voorschriften wordt nageleefd.
- a.3. De coördinator draagt er zorg voor dat dit protocol ter inzage is op de website van onze school (www.debolstergilze.nl).
- b. Ouders, of andere personen die optreden als begeleiders tijdens de schoolreis, volgen de aanwijzingen van de coördinator en leerkrachten op.
- c. Tijdens een (school)reisje/excursie is de leerkracht verantwoordelijk voor naleving van het protocol door begeleiders.
- c.1. Bij calamiteiten zijn de leerkrachten verantwoordelijk voor het zoeken van een passende oplossing voor het probleem.
- d. Ouders zijn enkel als begeleiding aanwezig en zij volgen de aanwijzingen van de leerkrachten.
- e. Er zijn veiligheidsvestjes aanwezig.

3. Voorschriften per vervoermiddel

3.1.1 Per auto

De chauffeur neemt het volgende in acht:

3.1.2 Verkeersregels

De chauffeur houdt zich aan de wettelijk vastgestelde verkeersregels.

Bekeuringen gerelateerd aan (verkeers)overtredingen door de chauffeur kunnen niet worden verhaald op de school.

3.1.3 Route

Er wordt niet in colonne gereden aangezien dan de mogelijkheid bestaat dat voornamelijk op de auto die voor rijdt wordt gelet en minder op het totale verkeer. Beter is om gebruik te maken van een navigatiesysteem of om een duidelijke routebeschrijving (met eventuele rustplaatsen) te overhandigen en toe te lichten. Of de leerkracht overlegt vooraf een route die door alle begeleiders wordt gevolgd. Eventueel worden er rustplaatsen afgesproken.

3.1.4 Aantal te vervoeren personen

Er worden niet meer kinderen in de auto vervoerd dan er autogordels aanwezig zijn. De kinderen mogen dus niet in de bagageruimte van de auto worden vervoerd.

3.1.5 Plaats van de te vervoeren leerlingen

Basisregel:

- a. Kinderen vanaf 1.35 meter en volwassenen moeten gebruik maken van de veiligheidsgordel.
- b. Kinderen kleiner dan 1.35 meter moeten altijd in een passend en goedgekeurd kinderzitje worden vervoerd (volgens de R44-norm of volgens de i-Size norm).

Omdat in de praktijk het niet in alle gevallen mogelijk is om aan deze regels te voldoen zijn er een aantal uitzonderingen. De meeste van deze uitzonderingen gelden niet voor kinderen jonger dan drie jaar.

Uitzondering vervoer in eigen auto

- ✓ Als er geen gordels achterin zijn, mogen kinderen tot 3 jaar niet achterin vervoerd worden. Kinderen vanaf 3 jaar en volwassenen mogen los op de achterbank zitten.
- ✓ Als er geen gordels voorin en achterin zijn, mogen kinderen tot 3 jaar niet worden vervoerd. Kinderen vanaf 3 jaar tot 1,35 meter mogen alleen achterin vervoerd worden. Iedereen groter dan 1,35 meter mag voorin zitten.
- ✓ Als op de achterbank al twee autostoeltjes en/of zitverhogers in gebruik zijn en er geen plaats meer is voor een derde, dan mogen kinderen van 3 jaar en ouder op de achterbank de autogordel gebruiken. Het is daarbij niet toegestaan om de driepuntsgordel als heupgordel te gebruiken, door het schuine gedeelte achter de rug te laten lopen.
- ✓ Bij een bijzondere fysieke gesteldheid (denk aan gipsbroek) of bijzondere omstandigheden kan een vrijstelling bij het CBR worden aangevraagd.
- ✓ Als de passagiers in een rolstoel zit, mogen zij in hun rolstoel vervoerd worden.

Uitzondering vervoer in andere auto; anders dan de eigen (pleeg)ouder

Als kinderen incidenteel in andermans auto meerijden, dan mogen kinderen ouder dan 3 jaar zonder autostoeltje of zitverhoger vervoerd worden. In deze gevallen geldt:

- ✓ Kinderen mogen alleen achterin de auto in de gordels vervoerd worden.
- ✓ Kinderen mogen alleen over een beperkte afstand vervoerd worden, dus geen vakantiereis.
- ✓ Naar een uitwedstrijd van het sportteam is wel incidenteel, wekelijks naar de zwemles of kinderopvang is niet incidenteel.
- ✓ De aanwezige autostoeltjes en/of zitverhogers moeten wel gebruikt worden.

3.1.6 Autogordels

- a. De bestuurder van de auto let er op dat de kinderen de autogordels voor vertrek om doen en dat ze die tijdens het rijden niet afdoen.
- b. De driepuntsgordel als heupgordel gebruiken mag niet. De driepuntsgordels zijn hier niet voor gemaakt en bieden dan onvoldoende veiligheid.
- d. Voor vertrek controleert de verantwoordelijke leerkracht of het aantal leerlingen dat per auto wordt vervoerd aan de hierboven geldende regels voldoet.
- e. Indien er te weinig geldige zitplaatsen voor de leerlingen beschikbaar zijn, neemt de verantwoordelijke leerkracht het besluit om geen vervoer te laten plaatsvinden!

3.1.7 Kinderslot

Indien aanwezig, wordt er gebruik gemaakt van kindersloten.

3.1.8 In- en uitstappen

De kinderen dienen op een veilige plaats in- en uit te stappen; aan de trottoirkant of, als er geen trottoir is, in de berm. Begeleiders dienen zelf eerst uit te stappen.

3.1.9 Verzekering

Er wordt van uit gegaan dat de rijdende ouder een deugdelijke W.A. verzekering en eventueel een inzittendenverzekering heeft afgesloten.

3.1.10 Rijbewijs

Bestuurders dienen in het bezit te zijn van een geldig Nederlands rijbewijs, en dit ook bij zich te hebben.

3.1.11 Begeleiding van kinderen

Per vervoerswijze wordt aangegeven hoe de verhouding kinderen ten opzichte van volwassenen is (hier kan ook worden verwezen naar artikel 3.2.1 t/m 3.2.4) . Hiervan kan - in overleg met de coördinator /leerkracht - worden afgeweken.

3.2.1 Per touringcar

- a. Het aantal te vervoeren personen met een touringcar is gekoppeld aan het aantal zitplaatsen. In een touringcar mogen niet meer leerlingen zitten dan er zitplaatsen voor volwassenen zijn. Het toegestane aantal passagier staat vermeld op de vergunning die in de touringcar aanwezig moet zijn, en is bepaald door het aantal zitplaatsen.
- b. Bij vervoer per touringcar dient tenminste één begeleider per vijfentwintig leerlingen aanwezig te zijn.
- c. Bij voorkeur is er naast de chauffeur een begeleider aanwezig.
- d. Begeleiders dienen tijdens de schoolreis verspreid in de touringcar te zitten.
- e. Iedereen ouder dan 3 jaar, moet een eigen zitplaats hebben, zitplaatsen mogen niet gedeeld worden. In touringcars moeten kinderen ouder dan 3 jaar de gordel gebruiken.
- f. Kinderen onder de 4 jaar mogen "los" of bij iemand op schoot vervoerd worden, zij mogen de gordel niet delen.
- f. Er dient altijd minimaal één verantwoordelijke leerkracht mee te reizen per touringcar.
- g. De leerkracht controleert voor vertrek of aan bovenstaande is voldaan.
- h. Op locatie is voor leerlingen van groep 3 en 4 het minimum aantal van één begeleider per acht leerlingen aanwezig.
- i. Op locatie is voor leerlingen van groep 5 t/m 8 het minimum aantal van één begeleider per tien leerlingen aanwezig.

3.2.2 Per openbaar vervoer

Het vervoer per bus, tram of trein geschiedt volgens de volgende normering:

- a. Bij vervoer van leerlingen van de kleuterklassen dient tenminste één begeleider per vier leerlingen aanwezig te zijn.
- b. Bij vervoer van leerlingen van groep 3 en 4 dient minimaal één begeleider per zes leerlingen aanwezig.
- c. Bij vervoer van leerlingen van groep 5 t/m 8 dient minimaal één begeleider per acht leerlingen aanwezig.
- d. De leerkracht bepaalt vooraf het aantal noodzakelijke volwassen begeleiders.
- e. Het in- en uitstappen dient goed georganiseerd plaats te vinden. Daarover worden voor vertrek duidelijke afspraken gemaakt.
- f. Er dient altijd minimaal één verantwoordelijke leerkracht mee te reizen per bus.
- g. Als er te weinig begeleiders aanwezig zijn vindt de reis geen doorgang.

3.2.3 Per fiets

- a. Leerlingenvervoer per fiets vindt slechts plaats met leerlingen vanaf groep 5. De leerlingen van de kleuterklassen en groep 3 en 4 gaan niet per fiets op schoolreis dan wel op excursie. *Hiervoor wordt een andere manier voor vervoer georganiseerd. Bijvoorbeeld met auto of touringcar.*
- b. De begeleiding van de leerlingen van groep 5 en 6 vindt plaats onder de verantwoordelijkheid van minstens drie volwassenen per groep.
- c. Er dient altijd minimaal één verantwoordelijke leerkracht mee te reizen op de fiets.
- d. De begeleiding van de leerlingen van de groepen 7 en 8 vindt plaats onder de verantwoordelijkheid van minstens twee volwassenen per groep.
- e. Er worden door de begeleiders van te voren afspraken gemaakt over de volgende punten:
 - (1) Er wordt in kleine groepjes met minimaal één begeleider gefietst, of:
 - (2) De hele groep rijdt in één blok waarbij de begeleiders zo goed mogelijk worden verdeeld over de groep.
 - (3) Hoe te handelen bij het oversteken van een straat en bij stoplichten.
- f. Alle begeleiders dragen een reflecterend veiligheidsvest.
- g. Als er te weinig begeleiders aanwezig zijn vindt de reis geen doorgang.

Aandachtspunten:

- ✓ De klas in twee delen splitsen.
- ✓ Elk deel laten begeleiden door twee volwassenen, goed zichtbaar d.m.v. veiligheidshesjes. Een volwassene voorop, de ander achteraan.
- ✓ Per klas zijn minimaal vijf hulpouders nodig. De begeleiding bestaat uit minimaal drie fietsouders + één leerkracht. Er zijn ook nog twee extra verkeersregelaars. De leerkracht fietst altijd achter de totale groep.
- ✓ Bij verkeerslichten niet door rood fietsen. Er wordt gewacht tot er groen licht is. De eerste groep (halve klas) moet als geheel door het groene licht kunnen fietsen. Hiervoor moet de groep goed compact voor het licht worden opgesteld. De tweede groep handelt identiek, na het signaal van de voorste begeleider van deze groep.
- ✓ Bij een met een verkeerslicht beveiligde kruising hoeft het verkeer niet tegengehouden te worden.
- ✓ Bij niet beveiligde kruispunten zijn er twee extra volwassenen die de kruising beveiligen met pannenkoek. Deze verkeersregelaars begeleiden beide groepen bij het passeren van een kruispunt en fietsen langs de groep weer naar voor.
- ✓ De fietsgroep houdt het tempo laag om de verkeersregelaars in de gelegenheid te stellen naar voren te fietsen.
- ✓ Het is niet toegestaan dat drie parallelgroepen samen (als één groep) fietsen.
- ✓ Maak met de fietsouders van te voren goede afspraken over de te volgen route.

- ✓ Maak van tevoren goede afspraken met de kinderen over het rijgedrag. Dit is:
- fiets rustig twee aan twee,
 - ga niet slingeren niet inhalen
 - blijf goed rechts rijden en waarschuw elkaar bij tegemoet komend verkeer
 - houd afstand van je voorganger
 - blijf steeds voor je kijken en rem op tijd, maar niet te plotseling
 - let op het andere verkeer, o.a. passerende auto's

3.2.4 Te voet op excursie

- Leerlingenvervoer te voet vindt slechts plaats bij voldoende begeleiding door volwassenen.
- Er dient altijd minimaal één verantwoordelijke leerkracht mee te lopen per groep.
- Als er te weinig begeleiders aanwezig zijn vindt de excursie geen doorgang.
- Alle begeleiders dragen een reflecterend veiligheidsvest.
- Een excursie te voet geschiedt volgens de volgende normering:
 - De kleuterklassen: minimaal één volwassene op 8 kinderen.
 - Groep 3 tot en met groep 8: minimaal twee volwassenen per groep.Als er te weinig begeleiders aanwezig gaat de excursie te voet niet door.
- Indien er geen voetpad aanwezig is wordt links aangehouden.

4 Verzekering

- De coördinator draagt zorg voor deugdelijke verzekering wanneer gebruik gemaakt wordt van vervoermiddelen die eigendom zijn van de school en die gebruikt worden voor het georganiseerd groepsvervoer van leerlingen.
- De coördinator vergewist zich van deugdelijke verzekering wanneer voor het georganiseerd groepsvervoer van leerlingen gebruik gemaakt wordt van voertuigen die eigendom zijn van ouders c.q. vrijwilligers. De coördinator kan dit delegeren naar de leerkrachten.
- Wanneer voor het leerlingenvervoer gebruik gemaakt wordt van de diensten van een vervoersmaatschappij, vergewist de coördinator, via de verantwoordelijke en organiserende leerkracht(en), zich van deugdelijke verzekering door deze maatschappij.
- Grote calamiteiten/ongevallen worden direct telefonisch gemeld aan de coördinator. Kleine calamiteiten worden na terugkomst gemeld bij de coördinator en geregistreerd in de map voor incidentenregistraties (Parnassys).

5. Naleving van dit protocol

De verantwoordelijke leerkracht informeert de betrokken ouders over naleving van de regels en afspraken die in dit protocol zijn opgenomen. We nemen aan dat iedere betrokkene het belang van naleving van dit protocol erkent en conform de gemaakte afspraken handelt. Indien dit niet mogelijk is zal per situatie bezien moeten worden hoe te handelen. De eindverantwoordelijkheid van de naleving van dit protocol ligt bij de coördinator van basisschool de Bolster. Het personeel wordt - zoals eerder in artikel 2 genoemd - door hem/haar bekend gemaakt met de vastgelegde afspraken. Bij niet na kunnen leven van de vastgestelde afspraken zoekt de coördinator naar een oplossing. Bij niet naleving van de gemaakte afspraken zal de coördinator de leerkracht(en) aanspreken en om een verklaring vragen. Bij ernstige overtreding en/of niet na willen leven van dit protocol handelt het bestuur Nuwelijn conform de vastgestelde sanctiemaatregelen in de cao voor het primair onderwijs (CAO PO).

Bijlage 1

Verzekeringen

Schoolverzekering

Basisschool de Bolster heeft een verzekeringspakket afgesloten, bestaande uit een aansprakelijkheidsverzekering. Dit is een basispakket dat alle relevante schadeclaims dekt, mits deze in relatie staan met de school. Het betekent dat (meerdaagse) schoolreisjes en excursies in deze verzekering zijn meeverzekerd.

Zonder afspraak met directie en ouders, en zonder een extra afgesloten verzekering is het verboden om schoolactiviteiten te organiseren die een verhoogd risico met zich meebrengen (bijvoorbeeld abseilen of het kruipen in spelonken).

Collectieve ongevallenverzekering

Op grond van de ongevallenverzekering zijn alle betrokkenen bij schoolactiviteiten (leerlingen, personeel en vrijwilligers) verzekerd. De verzekering geeft recht op een (beperkte) uitkering als een ongeval tot blijvende invaliditeit leidt. Ook zijn de geneeskundige en tandheelkundige kosten gedeeltelijk meeverzekerd, voor zover de eigen verzekering van betrokkene geen dekking biedt (bijvoorbeeld door eigen risico). Materiële schade (kapotte bril, fiets et cetera) valt niet onder de dekking.

Aansprakelijkheidsverzekering De aansprakelijkheidsverzekering biedt zowel de school zelf als diegenen die voor de school actief zijn (bestuursleden, personeel en vrijwilligers) dekking tegen schadeclaims als gevolg van onrechtmatig handelen. Er zijn twee aspecten, die vaak aanleiding zijn tot misverstanden:

- ✓ Ten eerste is de school of het schoolbestuur niet (zonder meer) aansprakelijk voor alles wat tijdens de schooluren en buitenschoolse activiteiten gebeurt. Wanneer dit wel het geval zou zijn, zou alle schade die in schoolverband ontstaat door de school moeten worden vergoed. Deze opvatting leeft wel bij veel mensen, maar berust op een misverstand. De school is alleen aansprakelijk en daarmee schadevergoedingsplichtig wanneer er sprake is van een verwijtbare fout. De school (of zij die voor de school optreden) moeten dus tekort zijn geschoten in hun rechtsplicht. Het is dus mogelijk dat er schade wordt geleden, zonder dat er sprake is van enige onrechtmatigheid van de kant van de school. Een voorbeeld daarvan is schade aan een bril tijdens de gymnastiekles; die schade valt niet onder de aansprakelijkheidsverzekering en wordt (dan ook) niet door de school vergoed.
- ✓ Ten tweede is de school niet aansprakelijk voor (schade door) onrechtmatig gedrag van leerlingen. Leerlingen (of, als zij jonger zijn dan veertien jaar, hun ouders) zijn primair zelf verantwoordelijk voor hun doen en laten. Een leerling die tijdens de schooluren of tijdens andere door de school georganiseerde activiteiten door onrechtmatig handelen schade veroorzaakt, is daar dus in de eerste plaats zelf (of de ouders) verantwoordelijk voor. Het is dus van belang dat ouders zelf een particuliere aansprakelijkheidsverzekering afsluiten.

Bijlage 2

Brief aan ouders

Onderstaande zal opgenomen worden in brieven waarin ouders gevraagd worden te rijden. Verder zal het geplaatst worden op de website.

De rijdende ouder zal - eenmaal per schooljaar - verzocht worden om via een schriftelijke verklaring onderstaande punten te bevestigen door het zetten van een handtekening. Deze verklaring dient de ouder begin van het schooljaar te ondertekenen of de eerste keer dat hij/zij dat betreffende schooljaar rijdt. Dit formulier zal dan voor de rest van het schooljaar geldig zijn. Er wordt dan bevestigd dat de ouder/ verzorger bekend is met het protocol *Leerlingenvervoer en Veiligheid* en zich hieraan conformeert. Het is de verantwoordelijkheid van de ouder om wijzigingen hierop door te geven aan de school. In gevallen waar de rijdende ouder per situatie verschilt kan er - afwijkend van het gestelde hierboven - voor worden gekozen een verklaring op te stellen die ouders voorafgaand aan elke inzet ondertekenen.

De school verwacht dat de rijdende ouder:

- ✓ in het bezit is van een geldig Nederlands rijbewijs
- ✓ minimaal een lopende WA-verzekering heeft
- ✓ controleert of iedereen op de juiste manier vast zit
- ✓ niet meer kinderen meeneemt dan is toegestaan (aantal gordels)
- ✓ de deuren heeft vergrendeld middels kinderslot
- ✓ de kinderen op een veilige plaats laat in- en uitstappen
- ✓ indien nodig, zelf voor een autostoeltje/zitverhoger zorgt
- ✓ het rijbewijs bij zich heeft
- ✓ bekend is met de Nederlands wet- en regelgeving

Als school houden wij ons aan de wettelijke regels (zoals omschreven in de Wegenverkeerswet, de Wet Personenvervoer, de Regeling Zitplaatsverdeling Bussen en Auto's (ingegaan op 1 september 2002) en de nieuwe Nederlandse regels voor veilig vervoer van kinderen in de auto per 1 maart 2006).

Schriftelijke verklaring behorend bij

Protocol leerlingenvervoer en veiligheid, Basisschool De Bolster Gilze

Beste ouders / verzorgers,

Op de website van school vindt u het protocol '*Leerlingenvervoer en Veiligheid*'. In dit protocol zijn de regels met betrekking tot leerlingenvervoer opgenomen. Hiermee wordt bedoeld, het door de school georganiseerd groepsvervoer van leerlingen, bijvoorbeeld in het kader van schoolreis, excursies, theater- en concertbezoeken etc. Hieronder wordt uitdrukkelijk niet verstaan het vervoer van de eigen kinderen door de ouders van en naar school. Als school houden wij ons aan de wettelijke regels (zoals omschreven in de Wegenverkeerswet, de Wet Personenvervoer, de Regeling Zitplaatsverdeling Bussen en Auto's (ingegaan op 1 september 2002) en de nieuwe Nederlandse regels voor veilig vervoer van kinderen in de auto per 1 maart 2006).

U bent bekend met het protocol '*Leerlingenvervoer en Veiligheid*' en conformeert zich daaraan. Met ondertekening van het toestemmingsformulier verklaart u dat u:

- ✓ op de hoogte bent van het "*Protocol leerlingenvervoer en veiligheid*", te vinden op de website van de school en zich daaraan conformeert;
- ✓ in het bezit bent van een geldig Nederlands rijbewijs en dat bij zich draagt;
- ✓ minimaal een WA-verzekering heeft;
- ✓ leerlingen vervoert op de wettelijke toegestane manier;
- ✓ zorgt dat leerlingen op een veilige plaats en wijze in- en uitstappen;
- ✓ de portieren vergrendelt middels het kinderslot;
- ✓ bekend bent met de Nederlandse wet- en regelgeving en zich hieraan houdt.